

Evaluace na rozcestí – trendy a praxe

Evaluace vs. interní audit

Lukáš Kačena

Ernst & Young

 ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do

Cílem příspěvku je:

- **představit** cíle a nástroje interního auditu
- **porovnat** cíle a nástroje evaluace a interního auditu
- představit **profesní rámec** interního auditu
- **diskutovat** o možnostech vývoje profesního rámce evaluací

Cíl interního auditu (1/2)

- **Interní audit je nezávislá, objektivní, ujišťovací a konzultační činnost** zaměřená na přidávání hodnoty a zdokonalování procesů v organizaci. Interní audit pomáhá organizaci dosahovat jejích cílů tím, že přináší systematický metodický přístup k **hodnocení a zlepšování efektivnosti řízení rizik, řídicích a kontrolních procesů a správy a řízení organizace.**

Cíl interního auditu (2/2)

- **Interní audit hodnotí a posuzuje**
 - **spolehlivost a integritu** finančních a provozních informací
 - **dodržování zákonů**, nařízení a kontraktů
 - **ochranu** majetku
 - **hospodárnost a účinnost** operací
 - **adekvátnost vnitřního řídicího a kontrolního systému** (dále „VŘKS“)
 - zda zavedený VŘKS poskytuje přiměřenou záruku toho, že záměry a cíle organizace budou realizovány účinně a hospodárně

Evaluace vs. interní audit – cíle (1/2)

- **Interní audit** se zaměřuje na **organizaci** a její fungování, zatímco **evaluace** se zaměřuje především na **intervence** (programy, projekty).
- **Interní audit** má **ujišťovací a konzultační** funkci (s cílem identifikovat odchylky a nedostatky), **evaluace je hodnocením** nastavení, průběhu či dopadu realizace dané intervence.
- Společným cílem je **zajištění hospodárnosti a účinnosti** vynakládaných prostředků.

Evaluace vs. interní audit – cíle (2/2)

- **Společné charakteristiky:** analytický a systematický přístup, důraz na objektivitu, nezávislost a přidanou hodnotu, s cílem poskytnout informace managementu pro kvalifikované rozhodnutí.
- Evaluace je blíže internímu auditu, pokud se zaměřuje na **hodnocení (nastavení) procesů a implementační struktury** dané intervence.

Evaluace vs. interní audit - nástroje

- Používané v **obou profesích**: zejména rozhovory, dotazníková šetření, analýza dokumentace, datové analýzy, benchmarking.
- Používané především v **interním auditu**: testování, hodnocení rizik, mapování procesů.
- Používané především v **evaluacích**: evaluační matice, fokusní skupiny, multikriteriální analýzy.

Profesní rámec interního auditu (1/2)

- Interní audit je **samostatná globální profese** zastřešená The Institute of Internal Auditors:
 - zřízen 1941
 - počet členů 150 000 v takřka 100 zemích
 - IIA poskytuje standardy a směrnice (tzv. position papers), vzdělávání, certifikace, publikace, výzkumy a služby hodnocení kvality, osvětu
- **Český institut interních auditorů** je národní pobočkou:
 - zřízen v březnu 1995
 - počet členů cca 1000 (cca 40 % z veřejného sektoru)

Profesní rámec interního auditu (2/2)

- Profese interního auditu klade vlastní požadavky na interní auditory:
 - **Postupy.** Jsou dány Mezinárodními standardy pro profesionální praxi interního auditu (dále „Standardy“). Standardy jsou povinné pro všechny členy IIA.
 - **Chování.** Vychází z Etického kodexu Institutu interních auditorů. Nejdůležitějším principem chování je objektivita.
 - **Kompetence.** Jsou dány certifikací interního auditora (Certified Internal Auditor). Kompetence je nezbytné průběžně rozvíjet.

Evaluace vs. interní audit - profesní rámec

- Existence interního auditu je na rozdíl od evaluací pro některé instituce (veřejný sektor, finanční instituce) **stanovena zákonem.**
- Interní audit je součástí organizací **soukromého i veřejného sektoru**, evaluace jsou primárně realizovány ve veřejném sektoru.
- Evaluace jsou realizovány především v rámci **strukturálních fondů EU** a rozvojové pomoci.
- Postupy (standards), chování (kodex) a kompetence (vzdělávání) evaluátorů **mohou být vybudovány po vzoru IA.**

Kontakt

- Lukáš Kačena
 - Ernst & Young s.r.o., Karlovo nám. 10, Praha 2
 - tel.: +420 225 335 753
 - e-mail: lukas.kacena@cz.ey.com